



Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев2 3517/2023
12.06.2024. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Драгане Маринковић, председника већа, Марине Милановић и Зорице Булајић, чланова већа, у парници тужиоца АА из села ..., чији је пуномоћник Душко Пачариз, адвокат из ..., против туженог Универзитета у Крагујевцу, Крагујевац, ради поништаја решења, одлучујући о ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Апелационог суда у Крагујевцу Гж1 4077/22 од 31.03.2023. године, исправљене решењем истог суда Гж1 4077/22 од 23.05.2023. године, у седници одржаној 12.06.2024. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија тужиоца изјављена против пресуде Апелационог суда у Крагујевцу Гж1 4077/22 од 31.03.2023. године, исправљене решењем истог суда Гж1 4077/22 од 23.05.2023. године.

Образложење

Пресудом Основног суда у Крагујевцу П1 2603/21 од 12.07.2022. године, ставом првим изреке, одбијен је тужбени захтев којим је тужилац тражио да се поништи решење туженог од 27.11.2018. године о отказу уговора о раду од 09.10.2009. године са припадајућим анексима и да се обавезе тужени да тужиоца врати на рад на одговарајуће радно место према стручној спреми и радном искуству тужиоца. Ставом другим изреке, одлучено је да свака странка сноси своје трошкове поступка.

Пресудом Апелационог суда у Крагујевцу Гж1 4077/22 од 31.03.2023. године, исправљеном решењем истог суда Гж1 4077/22 од 23.05.2023. године, одбијена је као неоснована жалба тужиоца и потврђена првостепена пресуда.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, ревизију је благовремено изјавио тужилац због погрешне примене материјалног права.

Испитујући побијану одлуку на основу члана 408. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“ 24/05 ... 10/23), Врховни суд је утврдио да је ревизија неоснована.

У поступку доношења побијане пресуде није учињена битна повреда одредба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилац је био у радном односу код туженог на неодређено време на основу уговора о раду од 09.10.2009. године, са припадајућим анексима. Решењем од 27.11.2018. године тужиоцу је отказан уговор о раду зато што је својом кривицом учинио повреду радне обавезе из члана 179. став 2. тачка 5. Закона о раду и члана 12. став 1. тачка 1 и члана 13. став 1. тачка 17. Правилника о раду и дисциплинској одговорности запослених и постављених лица у Секретаријату Универзитета у Крагујевцу. Тужиоцу је стављено на терет да је неблаговремено долазио на посао и одлазио са посла пре истека радног времена, односно да је неоправдано одсуствовао са посла у току радног времена и на тај начин понављао лакше повреде радних обавеза више од два пута у периоду од три узастопна месеца, што представља тежу повреду радне обавезе због које се може изрећи мера престанка радног односа. Тужиоцу је достављено упозорење на постојање разлога за отказ уговора о раду, које је он оспорио у свом изјашњењу, наводећи да је спорним приликама одлазио на терапије због лечења здравствених проблема. Тужилац за своје тврдње није доставио доказе, а није се јављао ни непосредном руководиоцу када је напуштао посао у току радног времена.

Полазећи од утврђеног чињеничног стања, Врховни суд је оценио да разлози ревизије којима се указује на погрешну примену материјалног права нису основани, те да су нижестепени судови правилно оценили да је тужилац својом кривицом учинио повреду радне обавезе прописану одредбама Закона о раду и Правилником туженог, из којих разлога су правилно одбили тужбени захтев за поништај решења о отказу уговора о раду.

Одредбом члана 179. став 2. тачка 5. Закона о раду („Службени гласник РС“ бр. 24/05 ... 75/04), прописано је да послодавац може запосленом да откаже уговор о раду који својом кривицом учини повреду радне обавезе и то ако учини другу повреду радне обавезе утврђену општим актом, односно уговором о раду.

Одредбом члана 12. став 1. тачка 1. Правилника о раду и дисциплинској одговорности запослених и постављених лица у Секретаријату Универзитета у Крагујевцу, предвиђено је да су лакше повреде радних обавеза и дужности, између осталог, неблаговремени долазак на посао и одлазак са посла пре истека дневног радног времена или неоправдано одсуствовање са посла у току радног времена. Чланом 13. став 1. тачка 17. истог правилника, теже повреде радних обавеза и дужности су понављање лакших повреда радних обавеза више од 2 пута у периоду од 3 узастопна месеца.

Имајући у виду садржину наведених одредби, за законитост одлуке о престанку радног односа неопходно је утврдити индивидуалну одговорност запосленог, односно да је својом кривицом учинио повреду која му је побијаним решењем стављена на терет. Терет доказивања постојања чињеница које формирају отказни разлог је на страни послодавца, па су правилно нижестепени судови закључили да је тужени доказао да је тужилац извршио повреде у вези са неоправданим одсуствовањем са рада (неблаговремени долазак на посао и неоправдани

излазак са посла пре истека радног времена). Наиме, радно време тужиоца било је од 08,00 до 16,00 часова, а спорним приликама (дана 23.07.2018. године, 24.07.2018. године, 25.07.2018. године, 26.07.2018. године...) он је на посао долазио касније или излазио раније, а да претходно није о томе обавестио свог непосредног руководиоца, нити је накнадно доставио доказе којима би оправдао своје понашање, с обзиром да терет доказивања да кривице нема у време учињене повреде радне обавезе пада на запосленог. Евиденцију о доласку и одласку са рада запослених код туженог водиле су две раднице чије је радно место на улазу у зграду Ректората, у питању је одштампана евиденција са именима запослених и празним рубрикама у које су раднице уписивале када ко долази и одлази са посла и иста се предавала шефу кабинета. Овакав начин вођења евиденције о присутности на раду био је познат и тужиоцу с обзиром да су сви запослени уписивани на исти начин. Како описано чињење тужиоца, и по оцени овог суда, представља скривљену повреду радних обавеза утврђених законом и општим актом туженог, то су правилно нижестепени судови закључили да су се у радњама тужиоца у периоду од 23.07.2018. године до 07.09.2018. године, стекла обележја повреде радне обавезе утврђене чланом 12. став 1. тачка 1. Правилника туженог, чиме је образован отказни разлог из члана 179. Закона о раду. Из ових разлога неосновани су наводи ревизије о погрешној примени материјалног права.

Супротно наводима ревизије, свако поступање противно предвиђеним правилима представља основ за примену отказног разлога, па је тако тужилац, непоштујући правила о радном времену поступио супротно обавези предвиђеној правилником туженог.

Како је неоснован тужбени захтев за поништај отказа уговора о раду, то је правилно одбијен и захтев тужиоца за враћање на рад, с обзиром на акцесорни карактер тог захтева.

Тужилац у ревизији понавља наводе које је истицао и у жалби, а које је правилно оценио другостепени суд приликом доношења своје одлуке, па из ових разлога исти нису посебно образлагани, те је на основу изложеног, применом одредбе члана 414. став 1. ЗПП, одлучено као у изреци.

**Председник већа – судија
Драгана Маринковић,с.р.**

**За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић**